

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 442/2017-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 218/2014, za účasti Krajského súdu v Bratislave, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 218/2014 porušené boli.

2. [REDAKČIA] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 562,21 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a dvadsaťjeden centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Eleny Ľalíkovej, Podbrezovská 34, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 218/2014 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

„1. Žalobcovia sa návrhom na začatie konania podanom na OS Bratislava III dňa 18. 7. 2007 domáhali voči sťažovateľovi ako žalovanému, ochrany vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v k. ú. [REDACTED].

2. Okresný súd rozsudkom z 30. 1. 2014, č. k. 17 C 145/2007-296, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku žalobcovia podali dňa 13. 2. 2014 odvolanie, ku ktorému sa sťažovateľ obratom vyjadril, takže okresný súd dňa 13. 5. 2014 odstúpil vec na Krajský súd Bratislava, aby rozhodol o odvolaní.

4. Spis sa tak už vyše troch rokov nachádza na odvolacom súde v nerozhodnutom stave a bez akejkoľvek procesnej aktivity tohto súdu, čo vzhľadom na celkovú dĺžku konania – takmer 10 rokov – nepovažujeme za ústavne súladné s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza:

„1. Časový horizont toho, kedy sa k účastníkovi konania dostáva právoplatné súdne rozhodnutie vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou celkovej spravodlivosti konania. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho vec bola prejednaná bez zbytočných prieťahov v primeranej dobe. Je vecou štátu, aby organizoval svoje súdnictvo tak, aby princípy zakotvené v uvedených článkoch boli rešpektované a prípadné nedostatky v tomto smere nešli na úkor občana.

2. Primeranosť dĺžky konania sa posudzuje v svetle konkrétnych okolností prípadu a s prihliadnutím ku kritériám zakotveným ako v judikatúre ESJP, tak aj ústavného súdu.

3. Ak aj primeranosť dĺžky konania nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívnym charakterom prejednávanej veci, doterajšiu nečinnosť krajského súdu v trvaní vyše 3 rokov, pri celkovej dĺžke konania 10 rokov, nemožno ospravedlniť všeobecne známou preťaženosťou tohto súdu, ku ktorej mnohokrát prispieva aj sám, formalistickým zrušovaním rozhodnutí, ktoré môže v rámci odvolacieho konania meritórne rozhodnúť.

4. Tam, kde je v hre majetok a s ním spojený sociálny život susedov, dlhotrvajúca existencia súdneho sporu vnáša do života sťažovateľa značnú neistotu a psychickú záťaž, či pocity beznádeje a frustrácie. Preto žiadame prieťahy kompenzovať priznaním finančného zadosťučinenia v sume 3 000 EUR...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje vydať tento nález:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, postupom v konaní Krajského súdu Bratislava pod sp. zn. 3 Co 218/14, porušené bolo.

KS Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 218/14 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

[REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 EUR, ktorú sumu mu vyplatí KS Bratislava do 1 mesiaca.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 374,80 EUR – odmena za 2 úkony právnej služby po $147,33 + 2 \times 8,84 \text{ RP} = 312,34 + 62,46 \text{ DPH}$ – ktorú sumu zaplatí KS Bratislava do 1 mesiaca na účet JUDr. Eleny Lalíkovej.“

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2017 sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 442/2017-7 ju podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval prípisom z 13. septembra 2017 predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k vecnej stránke prijatej sťažnosti a k otázke vhodnosti ústneho pojednávania.

Predseda krajského súdu sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti, ako aj k vhodnosti ústneho pojednania veci vyjadril prípisom sp. zn. 1 SprV 451/2017 zo 6. októbra 2017 doručeným ústavnému súdu najskôr faxom 9. októbra 2017 a neskôr aj poštou 13. októbra 2017. Vo svojom prípise predseda krajského súdu uviedol: *«Z obsahu súdneho spisu sp. zn. 17C/145/2007 vyplýva, že Okresným súdom Bratislava III bola dňa 13. 05. 2014 daná vec predložená odvolaciemu súdu na prejednanie odvolania žalobcov... c/a žalovanému... o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a zdržania sa vstupu a akejkolvek dispozície s nehnuteľnosťou proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 17 C/145/2007-296 zo dňa 30. 01. 2014.*

Vec bola v danom čase pridelená na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu senátu 3Co. Zmenou Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave k 01. 01. 2015 bola vec pridelená do senátu 7Co v zložení JUDr. Alena Svetlovská, JUDr. Zuzana Mališová - referujúci sudca a JUDr. Blanka Malichová.

Zmenou Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave k 01. 07. 2015 po odchode JUDr. Aleny Svetlovskej bola do senátu 7Co pridelená ako predseda senátu JUDr. Blanka Podmajerská. Vzhľadom na uvedené jej neprináleží vyjadrovať sa k postupu odvolacieho súdu a ani k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti pokrývajúcej obdobie od 13. 05. 2014 do 01. 07. 2015.

Zmenou rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave k 01. 01. 2016 bola referujúca sudkyňa JUDr. Zuzana Mališová pridelená na správne kolégium Krajského súdu v Bratislave a označená vec bola pridelená novému členovi senátu 7 Co a zároveň referujúcej sudkyňi Mgr. Adele Unčovskej, ktorá úpravou zo dňa 05. 02. 2016 nariadila

doručovanie rovnopisu vyjadrenia žalovaného zo dňa 10. 03. 2014 (č. 1. 317 spisu) právnenému zástupcovi žalobcov a po naštudovaní veci túto v júli 2017 predložila na prejednanie a rozhodnutie senátu 7 Co.

Úpravou predsedníčky senátu zo dňa 11. 07. 2017 bol nariadený termín pojednávania na deň 19. 07. 2017 a vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co/318/2014-337 zo dňa 19. 07. 2017.

Mgr. Adela Unčovská – referujúci člen senátu k predmetnej veci listom zo dňa 04. 10. 2017 uviedla, že podľa výkazu za mesiac január 2016 občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave k 01. 01. 2016 prevzala 198 vecí (nevybavených 204 vecí). Vzhľadom na počet a skladbu prevzatých vecí nebolo možné z objektívnych dôvodov vybaviť vec sp. zn. 3Co/318/2014 skôr. Zároveň boli prednostne vybavované veci, ktoré podľa rozvrhu práce je potrebné vybaviť s osobitnou rýchlosťou...

Pokiaľ ide o postup senátu 7 Co v danej veci po 01. 07. 2015 JUDr. Blanka Podmajerská konštatovala, že tento bol do jeho konečného rozhodnutia vo veci ovplyvňovaný objektívnymi okolnosťami, tzn. počtom a skladbou vecí pridelených na prejednanie senátu 7Co k 01. 07. 2015, počtom a skladbou vecí napadnutých do uvedeného súdneho oddelenia po 01. 07. 2015 a i personálnymi zmenami v obsadení tohto senátu k 01. 01. 2016 a následne aj k 01. 04. 2017...“ Predseda krajského súdu zároveň uviedol, že netrvá na ústnom prerokovaní veci, a ústavnému súdu zapožičal aj zberný spis krajského súdu vedený v napadnutom konaní.

Ústavný súd následne prípisom z 18. októbra 2017 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby zaujala stanovisko k vyjadreniu predsedu krajského súdu, ktoré jej v prílohe zaslal, a oznámila ústavnému súdu, či súhlasí s tým, aby sa podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustilo od ústneho pojednávania.

Vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľa bolo ústavnému súdu doručené 25. októbra 2017. Z obsahu vyjadrenia vyplýva, že sťažovateľ súhlasí, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci, a trvá na podanej sťažnosti, avšak keďže už bolo vo veci rozhodnuté a rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 318/2014-337 z 19. júla 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) mu bol aj doručený (21. augusta 2017, pozn.), netrvá na vyslovení príkazu krajskému súdu, aby konal bez zbytočných prietáhov. Zároveň

sťažovateľ upravil výrok o náhrade trov konania pred ústavným súdom tak, že žiada priznať „562,21 EUR – odmena za tri úkony PS po 147,33 + 3 x 8,84 RP = 468,51, ku ktorej sume treba pripočítať 20 % DPH/PZ je platiteľkou DPH na základe rozhodnutie SK 1029351917/, t. j. sumu 93,70 €...“.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo zapožičaného zberného spisu krajského súdu vedeného pod sp. zn. 3 Co 218/2014 vyplýva, tak ako to bolo uvedené aj v prípise predsedu krajského súdu, že 13. mája 2014 Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) predložil krajskému súdu na konanie a rozhodnutie odvolanie žalobcov proti rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 145/2007-296 z 30. januára 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“). Vec bola najskôr pridelená do senátu 3 Co a zmenou rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „rozvrh práce krajského súdu“) k 1. januára 2015 bola vec 8. januára 2015 pridelená do senátu 7 Co. V zbernom spise krajského súdu sa nachádza už len potvrdenie o lustrácii a rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 318/2014-337 z 19. júla 2017, ktorým krajský súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, keďže sa podľa jeho názoru „*nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie...*“, a ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu. Vzhľadom na uvedené bude ústavný súd pri posudzovaní postupu krajského súdu v napadnutom konaní vychádzať z vyjadrenia prípisu predsedu krajského súdu.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 218/2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd si pri výklade základného „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z toho, že v napadnutom konaní krajský súd rozhodol až 19. júla 2017, ústavný súd poukazuje na to, že 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Postup krajského súdu v napadnutom konaní od 1. júla 2016 bolo teda potrebné hodnotiť aj podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priesťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Podľa § 157 ods. 1 CSP súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania

(2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd hodnotí právnu a faktickú zložitosť veci. Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o odvolaní žalobcov proti rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol ich žalobu, ktorou sa domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a zdržania sa vstupu a akejkoľvek dispozície s nehnuteľnosťou. Podľa názoru ústavného súdu po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec, ktorá patrí do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Ústavný súd zároveň z predloženého spisu nezistil, že by v danom prípade išlo o zložitú vec v takom rozsahu, že by v dôsledku zložitosti veci mal byť zásadným spôsobom ovplyvnený doterajší priebeh napadnutého konania. Napokon na zložitosť napadnutého konania nepoukázal ani predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti. Dokonca aj z rozsudku krajského súdu vyplýva, že v predmetnej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a teda že predmetná vec bola skutkovo aj právne jednoduchá.

2. Pri hodnotení správania sťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup krajského súdu v napadnutom konaní. Okresný súd 13. mája 2014 predložil krajskému súdu na konanie a rozhodnutie odvolanie žalobcov proti rozsudku okresného súdu. Vec bola najskôr pridelená do senátu 3 Co a neskôr zmenou rozvrhu práce krajského súdu bola pridelená do senátu 7 Co, v ktorom došlo v nasledujúcom období k viacerým zmenám v obsadení senátu, ktorý mal o predmetnej veci konať a rozhodnúť. K prvému výraznému obdobiu nečinnosti v postupe krajského súdu došlo podľa názoru ústavného súdu už v období od 13. mája 2014 do 5. júna 2016,

keď referujúca sudkyňa nariadila doručovanie rovnopisu vyjadrenia sťažovateľa z 10. marca 2014 právnenému zástupcovi žalobcov. Následne po naštudovaní predmetnej veci túto v júli 2017 referujúca sudkyňa predložila na prejednanie a rozhodnutie senátu 7 Co. Prihliadajúc aj na to, že bolo potrebné predmetnú vec naštudovať, krajský súd bol aj v ďalšom období nečinný, keďže až 11. júla 2017 bol vo veci nariadený termín pojednávania na 19. júl 2017, na ktorom krajský súd vo veci napokon rozhodol rozsudkom.

Pokiaľ ide o obranu krajského súdu, že v napadnutom konaní v dôsledku opakovanej zmeny zákonného sudcu a väčšieho množstva vecí došlo k spomaleniu priebehu napadnutého konania, ústavný súd túto argumentáciu nemohol akceptovať. Ústava v čl. 48 ods. 2, ale aj dohovor v čl. 6 ods. 1 zaväzuje predovšetkým všeobecné súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (napr. IV. ÚS 169/08, IV. ÚS 207/09). Personálne problémy (dlhodobá práceneschopnosť sudcu, zmeny zákonných sudcov) a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom konaní nerozhodol v primeranom čase bez toho, aby na to mal zákonné dôvody, a preto týmto svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Keďže krajský súd o podanom odvolaní sťažovateľa už rozhodol rozsudkom č. k. 3 Co 218/2014-337 z 19. júla 2017, ústavný súd neprikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (m. m. napr.

IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na okolnosti daného prípadu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi. Pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € z dôvodu, že *„dlhotrvajúca existencia súdneho sporu vnáša do života sťažovateľa značnú neistotu a psychickú záťaž, či pocity beznádeje a frustrácie“*.

Ústavný súd s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania krajského súdu (tri roky a približne dva mesiace, pozn.), berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd preto rozhodoval aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli sťažovateľovi v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou.

Sťažovateľ žiadal o úhradu trov právneho zastúpenia najskôr len za dva úkony právnej služby v sume 374,80 €, následne však túto sumu upravil tak, že tam zahrnul aj tretí úkon právnej služby, a to vyjadrenie k sťažnosti, a preto teraz žiada o náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 562,21 €.

Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2016, ktorá bola 884 € (za tri úkony v roku 2017). Úhradu priznal za tri uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11

ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), 3 x 147,33 € a režijný paušál 3 x 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 468,51 €. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol a rovnako je to uvedené aj v splnomocnení, že právna zástupkyňa je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Ústavný súd si preto túto skutočnosť overil na verejnom portáli Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, kde zistil, že právna zástupkyňa sťažovateľa je skutočne platcom dane z pridanej hodnoty, preto zvýšil priznanú úhradu o daň z pridanej hodnoty v rozsahu 20 % (93,70 €) podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, teda priznaná úhrada trov sťažovateľa celkovo predstavuje sumu 562,21 €.

Priznanú úhradu trov konania v uvedenej sume je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2017